

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/35/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200074
Dátum vydania rozhodnutia:	04.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013200074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Váš správca, spol. s r.o., so sídlom Furdekova 4, Bratislava, IČO: 35 846 925, proti odporcovi: Mestská časť Bratislava - Petržalka, sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, IČO: 00 603 201, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2012/20710/13-Ha zo dňa 03.12.2012, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/4/2013-12 zo dňa 10. februára 2014, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/4/2013-12 zo dňa 10. februára 2014 **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie z dôvodu nedostatku právomoci súdu na prejednanie veci - uloženie pokuty navrhovateľovi za porušenie VZN č. 1/2001, pričom orgánom príslušným na prejednanie podaného odvolania je Okresný úrad Bratislava ako druhostupňový orgán. Ďalej krajský súd napadnutým uznesením postúpil po právoplatnosti vec Okresnému úradu Bratislava ako orgánu príslušnému na prejednanie a rozhodnutie. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že pred vecným skúmaním zisťoval, či sú splnené podmienky na prejednanie veci podľa § 103 O.s.p. Predmetom opravného prostriedku navrhovateľa je preskúmanie rozhodnutia, ktorým odporca uložil navrhovateľovi pokutu za porušenie povinnosti v zmysle VZN č. 1/2001. Zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste.“), priznáva odporcovi právo realizovať výkon

samosprávnej pôsobnosti obce, ako aj výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy. V danom prípade odporca koná aj v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia v mestskej časti (§ 7a ods. 2 písm. c) zákona o hlavnom meste), pričom s poukazom na § 15 ods. 2 písm. a) zákona o hlavnom meste mu bola zverená právomoc vydávať všeobecne záväzné nariadenia a v rozsahu § 28 ods. 2 zákona o hlavnom meste ukladať pokuty, t.j. vydávať individuálne správne akty o správnom delikte a o uložení sankcie zaň. Napriek tomu, že § 2 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností prenesený štátom na obec je nutné konštatovať, že správne trestanie je preneseným výkonom štátnej správy na obec - odporcu. Ďalej krajský súd poukázal na ustanovenia § 28 ods. 4 veta druhá zákona o hlavnom meste, v znení účinnom od 30.11.2012, § 53 zákona č. 71/1967 Zb., o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), § 58 ods. 1 správneho poriadku, § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Krajský súd ustálil, že odvolacím orgánom na rozhodnutie o opravnom prostriedku navrhovateľa je správny orgán druhého stupňa, ktorým je s poukazom na § 5 ods. 2 zákona o štátnej starostlivosti o životné prostredie okresný úrad, pričom v danom prípade je to Okresný úrad Bratislava. Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového orgánu môže byť predmetom súdneho preskúmania podľa § 247 a nasl. O.s.p.

II.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., napádajúc, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec.

Petitom odvolania odporca navrhuje, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil späť na ďalšie konanie.

Odporca uviedol, že krajský súd opomenul, že na daný prípad, ktorý rozhodoval starosta sa vzťahuje zákon o hlavnom meste a to konkrétne § 28 ods. 2 písm. b). Rozhodovanie podľa tohto zákona je samosprávnou pôsobnosťou obce a to vzhľadom aj na ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) a § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky. V takom prípade na konanie starostu sa vzťahuje správny poriadok s odchýlkami v zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v spojení s § 29 zákona o hlavnom meste, podľa ktorého o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci územnej samosprávy rozhoduje súd, ak osobitný predpis, v tomto prípade zákon o hlavnom meste, neustanovuje inak. Práva a povinnosti obce ako nositeľa územnej samosprávy sú obsiahnuté najmä v zákone o obecnom zriadení, základným východiskom pre určenie okruhu vecí je § 4 ods. 3, ktorý obsahuje demonštratívny výpočet vecí patriacich do samosprávnej pôsobnosti obce. K identifikácii sféry samosprávnej pôsobnosti obce slúži aj ďalšie interpretačné pravidlo § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky. Zároveň poukazuje aj na § 28 ods. 2 písm. b) zákona o hlavnom meste.

Pokiaľ ide o názor krajského súdu, že orgánom príslušným rozhodovať o odvolaní je podľa § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe Okresný úrad Bratislava odporca poukázal na zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, podľa ktorého prešli na obce od 1. januára 2003 niektoré práva a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Podľa § 69 ods. 1 písm. a) obec vykonáva v prvom stupni štátnu správu a podľa písm. d) tohto ustanovenia v súlade s § 47 ods. 3 dáva obec (mestská časť) súhlas na výrub drevín. V danom prípade sa teda jedná o prenesený výkon štátnej správy a preto druhostupňovým orgánom je Okresný úrad Bratislava. Krajský súd teda nesprávne interpretoval toto ustanovenie na prejednávany prípad.

III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní odporcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Os.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu proti uzneseniu o zastavení konania a postúpení veci na prejednanie Okresnému úradu Bratislava nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že navrhovateľ podal opravný prostriedok - odvolanie proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 2012/20710/13-Ha zo dňa 3.12.2012, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta (§ 28 ods. 2 písm. a) zákona o hlavnom meste) vo výške 200 eur za neudržiavanie čistoty a poriadku (papier, textilie, obuv, listie, drobný stavebný odpad) na nehnuteľnosti - kontajnerovom stanovišti bytového domu na Gessayovej ulici č. 14 - 16 v Bratislave, ktoré navrhovateľ spravuje.

Podľa § 28 ods. 2 písm. a) zákona o hlavnom meste, mestská časť môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6 638 eur, ak právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie mestskej časti, alebo znečistí verejné priestranstvo, alebo odkladá veci mimo vyhradených miest.

Podľa § 28 ods. 4 veta tretia zákona o hlavnom meste, na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správny poriadok, ďalej len správny poriadok).

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ďalej len zákon č. 369/1990 Zb. na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri prenesenom výkone štátnej správy obec, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy obec, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní; o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy najmä:

- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, 5c) udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

V tomto prípade je potrebné konštatovať, že obec pri výkone samosprávy zabezpečuje aj verejný poriadok v obci. Prihliadnuc na ustálenú judikáтуру najvyššieho súdu (napr. rozhodnutia 3Sžo/55/2012, 5Rks/3/2013, 8Rks/1/2012) je potrebné konštatovať, že rozhodnutie orgánu samosprávy (obce, mesta, mestskej časti) o priestupku, ako aj o inom správnom delikte a o uložení sankcie za ne, je treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a

oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na právnu úpravu v zákone o obecnom zriadení (ako i v zákone o hlavnom meste) v spojení s právnou úpravou správneho poriadku, nie na základe opravného prostriedku podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250i a nasl.), ale až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.), keďže samotné administratívne trestanie už nie je možné považovať za rozhodovanie na úseku samosprávnej pôsobnosti obce, ale musí ísť o prenesený výkon štátnej správy (bližšie pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu 5Rks/2/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, pokiaľ ide o postavenie obce v konaní o inom správnom delikte rozhodol už uznesením zo dňa 10.10.2011 sp. zn. 5 Rks/2/2011, citujem „v konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu) tzn. že v konaní o správnom delikte má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, preto o odvolaní proti jej rozhodnutiu rozhoduje príslušný orgán štátnej správy.

Podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správnomu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, predmetom konania v tejto veci bolo konanie o udelenie pokuty podľa vyššie citovaného ustanovenia § 28 ods. 2 písm. a) zákona o hlavnom meste. Ide o konanie o inom správnom delikte, na ktoré sa podľa § 28 ods. 4 veta tretia zákona o hlavnom meste vzťahuje správny poriadok. V zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 správneho poriadku správne konanie je dvojínštancné, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Krajský súd preto správne ustálil, že odvolacím orgánom v konaní o inom správnom delikte a o uloženej sankcii - pokute je Okresný úrad Bratislava a z tohto dôvodu postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie práve Okresnému úradu Bratislava.

Pokiaľ išlo o námietky odporcu v odvolaní, že krajský súd nesprávne právne posúdil kompetencie mestskej časti a starostu mestskej časti, pretože podľa jeho názoru ide podľa § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení o výkon samosprávy a nie prenesený výkon štátnej správy najvyšší súd uvádza, že týmto argumentom nie je možné priznať úspech. Odporca opomenul existenciu ustálenej judikatúry najvyššieho súdu a z toho vyplývajúce pravidlo, že o správnych deliktoch vždy rozhoduje obec v úlohe správneho orgánu a nie samosprávneho orgánu.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, pretože krajský súd vo veci rozhodol po vecnej i právnej stránke správne a jeho postup pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdneho poplatku maximálne rešpektoval a chránil jeho práva na spravodlivý súdny proces.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písmeno c/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov konania ich náhradu nepriznal, keďže bolo potvrdené rozhodnutie o zastavení konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.